

॥ शृष्टीरचना ग्रंथ ॥

मारवाडी + मराठी

*

महत्वाची सुचना:- रामद्वारा जळगांव यांचे असे निर्दर्शनास आले आहे की, काही रामस्नेही शेठ साहेब राधाकिसनजी महाराज व जे.टी.चांडक यांनी अर्थ केलेल्या वाणीजी रामद्वारा जळगांव मधून घेऊन जातात व आपल्या वाणीजीचा गुरु महाराज सांगतात तसा पुर्ण आधार न घेता आपल्या मताने समजने, अर्थामध्ये परस्पर बदल करून टाकतात तरी वाणीजी घेऊन गेलेल्या कोणत्याही संताने परस्पर अर्थामध्ये बदल करू नये. काहीही बदल करायचा वाटत असल्यास रामद्वारा जळगांवशी संपर्क साधावा व नंतर बदल करावा.

* वाणीजी आमच्याकडून जशी पाहिजे तशी चेक झालेली नाही, चेक करायला भरपूर वेळ लागतो. आम्ही परत चेक करून पुन्हा लोड करून देऊ. याला वर्षभर तरी लागेल. तुमच्या समजण्यापुरता कामात येईल, यासाठी आम्ही वाणीजी वाचण्याकरीता लोड करून दिली आहे.

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	॥ सत्तस्वरूप आनंदपद नेःअक्षर निजनाव ॥		राम
राम	॥ प्रथम शृष्टीरचना कशी झाली त्या रचनेचा वृत्तांत ॥		राम
राम	॥ सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात ॥		राम
राम	॥ चोपाई ॥		
राम	परापरी प्रमात्म देवा ॥ अमर पुरष अविनाशी ॥		राम
राम	ता अंछ्या अेक पुरष ऊपना ॥ सतलोक के बासी ॥१॥		राम
राम	परात्परी परामात्मा देव अमर पुरुष अविनाशी आहे, त्याच्या इच्छेने एक पुरुष उत्पन्न झाला आणि तो सतलोकात राहू लागला. ॥१॥		राम
राम	वा की अंछ्या निरंजन कहिये ॥ ओऊँकार सो हुवा ॥		राम
राम	ओऊँकार करले महतत्त आगे ॥ पाँच तत्त गुण जूवा ॥२॥		राम
राम	त्याच्या इच्छेने निरंजन बनला, निरंजन ऊँ कार झाला आणि ऊँ कार ने महतत्वला बनविले, महतत्वापासून पाच तत्व झाले, आकाशाचा शब्द, वायूचा स्पर्श, अग्नीचे रूप,		राम
राम	जळाचे रस आणि पृथ्वीचा गंध असे वेग वेगळ्या गुणांचे पाच तत्व बनले. ॥२॥		राम
राम	उपजी सगत महातत्त माही ॥ गुण तिनु प्रकासा ॥		राम
राम	उभी सक्त महतत्त आगे ॥ कोण पुरष को दासा ॥३॥		राम
राम	महतत्वापासुन शक्ति उत्पन्न झाली, तीने त्रिगुणांचा प्रकाश केला म्हणून, तीला त्रिगुणी		राम
राम	माया म्हणवले गेले. ती शक्ति महतत्वासमोर उभी राहिली आणि विचारले की, माझा		राम
राम	पुरुष कोण आहे आणि दास कोण आहे? ॥३॥		राम
राम	हुवो साकार सब्द सो बदिया ॥ तीन लोक सो कीजे ॥		राम
राम	ऐसी दया करी साहेब ने ॥ सत मान सुण लीजे ॥४॥		राम
राम	महतत्व साकार होऊन बोलला की, तुम्ही तीन लोकांची रचना करा, अशी तुमच्यावर		राम
राम	मालकाने दया केली आहे, हे सत्य मानून ऐकून घ्या. ॥४॥		राम
राम	चिंता पडी ईसरी माही ॥ कुण बिध जुग बांधु ॥		राम
राम	दीसे नही काहा अब कीजे ॥ हुक्म कोण पर सांधु ॥५॥		राम
राम	त्या ईश्वरी मायेला चिंता झाली की, हे जगत कोणत्या तन्हेने बांधु म्हणजे रचना करु,		राम
राम	कोणी मला सहायता(मदत) करणारा दिसत नाही, मी काय करु, कोणावर हुक्म चालवू.		राम
राम	॥५॥		राम
राम	ऐसो मत्तो किया इण देवी ॥ ध्यान पुरष को कीयो ॥		राम
राम	अंड कटाक्ष ब्रह्मजळ माही ॥ जलम बिस्न व्हाँ लीयो ॥६॥		राम
राम	त्या शक्तिने असा विचार करून पुरुषाचे ध्यान केले, पुरुषाचे ध्यान करताच, ब्रह्मजळातून		राम
राम	अंड उत्पन्न झाले, त्या अंड कटाक्षातुन विष्णनु जन्म घेतला. ॥६॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	सूता बिस्न नाभ मे छूटी ॥ चडियो कंवळ अकासा ॥		राम
राम	ब्रम्हा जलम कंवळ मे लीयो ॥ अवनी आस न बासा ॥७॥		राम
राम	झोपलेल्या विष्णुच्या नाभीतून कमळ निघून आकाशात चढून गेले, त्या कमळातून ब्रह्माने जन्म घेतला, ब्रह्माचा जमीनीवर आसा बासा नव्हता. ॥७॥		राम
राम	ब्रम्हा सीस भृकुटी माही ॥ सुण संभु सो जाये ॥		राम
राम	वा सुई सक्त बिस्न के पासा ॥ सुण किरपा कर आये ॥८॥		राम
राम	ब्रह्माच्या भृकुटीतुन शंभुने जन्म घेतला, तिघांना बघून तेथून शक्ति आधी विष्णु जवळ येऊन बोलली की, मी आली आहे. ॥८॥		राम
राम	मो कू परण करो घर बासा ॥ तीन लोक से कीजे ॥		राम
राम	नारी पुरष बसावो जुग मे ॥ हुकम मान सो लीजे ॥९॥		राम
राम	माझ्यावर कृपा करून माझ्याशी लग्न करून घर बसवा, तीन लोकांची रचना करून		राम
राम	स्त्री, पुरुष संसारात बसवा, हा माझा हुकूम माना. ॥९॥		राम
राम	प्रण नही बिस्न यूं बोले ॥ तुम जननी मोय जाया ॥		राम
राम	मेट्या हुकम कियो तब प्रळो ॥ उलट उसी कुं खाया ॥१०॥		राम
राम	विष्णुने सांगीतले, मी तुझ्याशी लग्न नाही करणार, तू मला जन्म देणारी माता आहे,		राम
राम	विष्णुने शक्तिचा हुकूम मानला नाही, तेव्हा शक्तिने प्रळ्य करून उलट त्या विष्णुला परत		राम
राम	खाऊन गेली. ॥१०॥		राम
राम	ब्रम्हा पास आण कर बोली ॥ प्रण प्रण मुज ताई ॥		राम
राम	के तुजे मार खाक मे मेलूं ॥ समज सोच उर माई ॥११॥		राम
राम	ब्रह्माचा जवळ जाऊन शक्ति बोलली, माझ्यासी लग्न कर, नाही तर तुला मारून राखेत		राम
राम	मिठवून देईन, तू हृदयात विचार करून समजून घे. ॥११॥		राम
राम	ब्रम्हा नट्या दफे जब कीयो ॥ सिव कू कहे बतलायो ॥		राम
राम	प्रण पर्ण के मार मिटाऊँ ॥ सुत्त आप उर भायो ॥१२॥		राम
राम	ब्रह्माने नाही म्हणताच ब्रह्माला दफन करून दिले व महादेवाजवळ जाऊन शक्तिने म्हटले,		राम
राम	माझ्याशी लग्न करा, लग्न करा नाही तर मारून मिटवून देईन, तुम्ही माझ्या हृदयात		राम
राम	भावले आहात. ॥१२॥		राम
राम	संभु सोच ध्यान जब कीयो ॥ काहां ख्याल ओ होई ॥		राम
राम	तुम छो कोण कहांसू आये ॥ भेद बतावो मोई ॥१३॥		राम
राम	तेव्हा शंभुने विचार करून ध्यान केले की, हा काय खेळ आहे, ही दोघांना खाऊन आली		राम
राम	आहे, त्या त-हेने मी नाही म्हटले तर, तीच गती माझी ही होईल, याचात नाही म्हणण्याने		राम
राम	मरण आहे, असा विचार केला, शंभुने सांगीतले अहो आपण कोण आहात आणि कोठून		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	आले आहे(आला आहात).हा सारा भेद मला सांगा. ॥१३॥	राम
राम	अंछ्या आद महतत्त कहियो ॥ वा उतपत हे मेरी ॥	राम
राम	अंड कटाक्ष ब्रम्ह जळ तीनू ॥ जहां उतपत हे तेरी ॥१४॥	राम
राम	शक्तिने सांगीतले की,प्रथम प्रधान पुरुषाचा इच्छेने महतत्व उत्पन्न झाला,त्या महतत्वा	राम
राम	-पासून माझी उत्पत्ति झाली आहे आणि अंडकटाक्ष ब्रह्मजळातून तुम्हा तिघांची उत्पत्ति	राम
राम	आहे.ब्रह्मजळातून अंड,अंडातून विष्णु,विष्णुच्या नाभीतून कमळ,कमळापासून ब्रह्मा आणि	राम
राम	ब्रह्माच्या भृगुटीतून तु.अशा तऱ्हेने तुमची उत्पत्ति आहे,मी तुम्हाला जन्म देणारी कोणी	राम
राम	माता नाही आहे. ॥१४॥	राम
राम	तीनू लोक बसावण काजा ॥ साहेब रीत बणाई ॥	राम
राम	दीया हुकूम बोहोत हुसियारा ॥ तब मे चालर आई ॥१५॥	राम
राम	तीन लोकांची रचना करण्याकरीता,मालकाने स्त्री पुरुषाची रीत बनवली आणि रचना	राम
राम	करण्याचा मला हुकूम दिला,या करीता मी तुमच्या जवळ आली आहे. ॥१५॥	राम
राम	संभु कहे दुर्स हम मानी ॥ ब्रम्हा बिस्न ऊपावो ॥	राम
राम	मैं नही हुकम आपको फेरू ॥ करो तिका तुम चावो ॥१६॥	राम
राम	महादेवाने सांगीतले ठिक आहे,गोष्ट मी मानून घेतली,परंतु ब्रह्मा आणि विष्णुला परत	राम
राम	उत्पन्न करा,मी तुमचा हुकूमाला पलटवत नाही,तर आपल्याला जशी इच्छा असेल तसे	राम
राम	करा. ॥१६॥	राम
राम	कीया पुरुष फेर सो दोनू ॥ या अब मता ऊपाया ॥	राम
राम	प्रणो निसंक डरो मत कोई ॥ तुम हम ओर न माया ॥१७॥	राम
राम	शक्तिने दोन्ही पुरुष ब्रह्मा आणि विष्णुला उत्पन्न केले,या तिन्हींनी एकमतांने विचार	राम
राम	केला आणि शंभु बोलला,निशंक होऊन हिच्याशी लग्न करा,घावरु नका तुम्ही आणि	राम
राम	आम्ही एकच माया आहे. ॥१७॥	राम
राम	देव कहे धारो बफ दूजो ॥ गौरा सिव घर आई ॥	राम
राम	लक्ष्मी सरूप बिस्न कू बरीयो ॥ सायत्री द्विज ब्याई ॥ १८ ॥	राम
राम	ब्रह्मा व विष्णु देव शक्तिला बोलले की,तुम्ही दुसरे शरीर धारण करा,तेव्हा आधी गौरी	राम
राम	(पार्वती)शिवाच्या घरी आली.लक्ष्मीचा रुपात विष्णुशी लग्न केले आणि तसेच सावित्री	राम
राम	आली,तिच्यासी द्विजाने(ब्रह्माने)पाणी ग्रहण केले. ॥१८॥	राम
राम	च्यारू मिल्या हुवा अब राजी ॥ सुण चकडोल बणायो ॥	राम
राम	धरण अकास पयाळ सो बंदिया ॥ सक्त महा सुख पायो ॥१९॥	राम
राम	अशाप्रकारे हे चारी मिळून खुष झाले.त्रिलोकीचा चकडैल म्हणजे आकार बनवू लागले,	राम
राम	धरणी,आकाश,पाताळ बनविले,हे पाहून शक्ति खूप खुष झाली. ॥१९॥	राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम थंबे नही होय मिट जावे ॥ कर कर पच पच थाकी ॥

राम तब सुण आवाज भई घट भीतर ॥ सत सब्द कर राखी ॥२०॥

राम

राम परंतु पृथ्वी स्थिर होत नव्हती मेहनत करून करून थकून गेले, तेव्हा घटात (आकाशात)

राम

राम आवाज झाला की, सतशब्द जो सदैव राहतो, ज्याचा कधीही नाश होत नाही, त्या सतच्या

राम

राम आधाराने काम करा ॥२०॥

राम

राम जब सुण ध्यान ध्यान घट भीतर ॥ सुध ब्होत बिध आई ॥

राम

राम दीयो जस साम स्मरथ कू ॥ करणा बो बिध खाई ॥२१॥

राम

राम तेव्हा सर्वांनी घटात ध्यान केले, तर सर्वांना अनेक तऱ्हेने समज आली आणि चारींनी

राम

राम पृथ्वी स्थिर होण्याचे यश मालकाला दिले आणि अनेक प्रकाराने करूणा करून मालकाची

राम

राम स्तुती केली ॥२१॥

राम

राम थंबिया पयाळ धण थंबाणी ॥ फिर अकास थंबाणो ॥

राम

राम ब्रम्हा बिस्न महेसर सक्ति ॥ नाव अधिक तब जाणो ॥२२॥

राम

राम तेव्हा आधी पाताळ थांबले, नंतर धरणी थांबली, नंतर आकाश थांबले, तेव्हा ब्रह्मा, विष्णु,

राम

राम महेश्वर आणि शक्तिने सतशब्द नावाला मोठे समजले. (जाणले.) ॥२२॥

राम

राम तीनु लोक रच्या भिन्न भिन्न कर ॥ चवदा भवन बणायो ॥

राम

राम धर पाताळ किया सुण तेरे ॥ सुरग इकीस कुवाया ॥२३॥

राम

राम तिन्ही लोकांची रचना केली, भिन्न भिन्न प्रकाराने चौदा भवन भुर, भवर, स्वर, महर, जन,

राम

राम तप, सत, तळ, अतळ, वितळ, सुतळ, तळातळ, महातळ, रसातळ बनविले, धरती बनविली,

राम

राम तेरा पाताळ बनविले आणि एकविस स्वर्ग बनविले. ॥२३॥

राम

राम थंबिया सबद चिदानंद टेके ॥ सत्त शब्द आधारा ॥

राम

राम दिई सता ब्रम्ह जळ थंबियो ॥ मांड रची ता बारा ॥२४॥

राम

राम हे सर्व शब्दाच्या आधाराने थांबले. चिदानंदाने सतशब्दाच्या आधाराने आपली सत्ता

राम

राम दिली तेव्हा आधी ब्रह्मजळ थांबले, नंतर पृथ्वीची रचना केली. ॥२४॥

राम

राम मंडप सीस बिराजे कोरम ॥ दस द्रगपाळ बणाया ॥

राम

राम कोर्म पीठ सेंस को आसण ॥ ता पर धरणी लाया ॥२५॥

राम

राम मंडप म्हणजे बेडकाच्यावर कुर्म ठेवले आणि कुर्माला म्हणजे कासवाला स्थिर राहण्या-

राम

राम करीता दहा दृगपाळ बनविले आणि कासवाचावर शेषाचे आसन केले म्हणजे शेषाला

राम

राम बसविले. त्या शेषाचा फणावर धरणी आणून ठेवली. ॥२५॥

राम

राम रच्यो सुमेर संमद सो कींया ॥ सप्त द्विप तब बागा ॥

राम

राम सर्ग इकीस रचा गिरवर मे ॥ च्यार पुरी सिर जागा ॥२६॥

राम

राम त्या धरणीवर सुमेर पर्वत बनवला. समुद्र बनवले, त्या समुद्राच्या मुळे सात द्वीप वेग वेगळे

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	झाले, मेरुत एकविस स्वर्गाची रचना केली, त्यात चार पुरी बनवल्या ॥२६॥		राम
राम	कर अस्तान माय सो बेटा ॥ अब हंस पुरष बणावे ॥		राम
राम	तिनु लोक बसे जिव सारा ॥ ज्यू साहेब मन भावे ॥२७ ॥		राम
राम	अशा प्रकारे स्थान बनवून त्याच्यात बसले आणि आता हंसाचे पुरुष बनवू लागले		राम
राम	आणि ते मनात समजले की, तीन्ही लोकांत सर्वत्र जीवांची वरस्ती होऊन जाईल, तर ही		राम
राम	गोष्ट मालकाच्या मनाला चांगली वाटेल ॥२७॥		राम
राम	ब्रह्मा बिस्न महेसर सक्ति ॥ निस दिन पुरस बणावे ॥		राम
राम	जग मे एक रहे नही कोई ॥ पाछा हर हर जावे ॥२८ ॥		राम
राम	असे समजून ब्रह्मा, विष्णु, महादेव आणि शक्ति हे रात्रं दिवस पुरुष उत्पन्न करु लागले,		राम
राम	परंतु संसारात एकही थांबले नाही, ते जीव ब्रह्म ध्यान करून पुन्हा ब्रह्मात मिळून गेले.		राम
राम	॥२८॥		राम
राम	द्रष्ट पसार ध्यान कर देख्या ॥ पुरस ना दिसे कोई ॥		राम
राम	तीनु लोक पडया सब सूना ॥ कोहो कहां बिध होई ॥२९ ॥		राम
राम	ब्रह्मा, विष्णु, महादेवाने विचार केला की, आता पृथ्वीवर जीवांची खूप वरस्ती होवून गेली		राम
राम	असेल, त्याला बधितले पाहीजे. असे विचार करून दृष्टी पसरवून ध्यानाने पाहिले तर,		राम
राम	संसारात कोणी एकही पुरुष दिसू नाही लागला, तीन लोक सर्व उजाड पडलेले दिसू		राम
राम	लागले, तेंव्हा आपसात बोलले की, ही काय गोष्ट आहे ॥२९॥		राम
राम	नारी पुरस ओक नही दीसे ॥ तुम हम ब्होत बणाया ॥		राम
राम	काहां जी गया काहां उड बैठा ॥ खबर करो किण खाया ॥३०॥		राम
राम	स्त्री आणि पुरुष एकही दिसत नाही व तुम्ही आणि आम्ही बनवले तर खूप होते, ते		राम
राम	कोठे चालले गेले वा कोठे उडून बसले गेले का त्यांना कोणी खाऊन गेले, याचा तपास		राम
राम	करा ॥३०॥		राम
राम	धरियो ध्यान बिस्न सिव ब्रह्मा ॥ खबर जिवाकी आणी ॥		राम
राम	मिलीया जाय उलट साहेब मे ॥ बोल्या उद्बुद बाणी ॥३१॥		राम
राम	तेंव्हा विष्णु, शिव, ब्रह्माने ध्यान करून पाहिले आणि जीवांची खबर आणली की, सर्व		राम
राम	जीव ब्रह्म ध्यान करून उलट मालकात जाऊन मिळून गेले, ते अशी अद्भुत वाणीत		राम
राम	बोलले ॥३१॥		राम
राम	ब्रह्मा कहे बिसन जीऊ आगे ॥ सिव जु सक्त बुलावे ॥		राम
राम	जे जुग तीन बसण की आसा ॥ तो कळ किमत लावो ॥३२ ॥		राम
राम	तेंव्हा ब्रह्माने विष्णुस सांगीतले की, शिव आणि शक्तिला बोलवा, जर तुम्हाला जगत आणि		राम
राम	तीन लोक बसविण्याची आशा आहे तर, काही कला हिकमत बनवून, जीवांचे ब्रह्मज्ञान		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	भुलवून द्या नाही तर आपले केलेले काम सर्व रद्द होवून जाईल. ॥३२॥	च्यारू मिल्या कियो मन शोभो ॥ बोहो बिध सुख बणावो ॥	राम
राम		चाळा करो बहोत बिध भारी ॥ जीव रिझता लावो ॥३३॥	राम
राम	चारी ब्रह्मा, विष्णु, महादेव आणि शक्तिने मिळून विचार केला की, जीवांकरीता अनेक तन्हेचे		राम
राम	सुख बनवून द्या, त्या सुखामध्ये जीव भुलून ब्रह्मध्यान करणार नाही, अनेक प्रकारचे		राम
राम	भारी भारी मोहक चरित्र बनवा, त्यात जीव खूप रमून जाईल व ब्रह्मध्यान करणार नाही.		राम
राम	॥३३॥		राम
राम		ब्रम्ह ध्यान सोद्यो चुकलाई ॥ ओसी करो उपाया ॥	राम
राम		ध्यान ग्यान ब्होता कर डारो ॥ छेडो छेहन गाया ॥३४॥	राम
राम	ब्रह्मध्यान करणे विसरुन जाईल असे उपाय करा. ज्ञान आणि ध्यान खूपसे (अनेक)		राम
राम	बनवून टाका की, त्या ज्ञानाचा व ध्यानाचा अंत व पार गाता गाता येणार नाही. ॥३४॥		राम
राम		जब सुण बिस्न ऊठ कर बोल्या ॥ में ब्रम्ह ध्यान छुडाऊँ ॥	राम
राम		रिध सिध कळा करूँ बोहो तेरी ॥ धर अवतार र जाऊँ ॥३५॥	राम
राम	तेंव्हा विष्णु उटून म्हणजे उभा राहून बोलला की, मी जीवांचे ध्यान करणे सोडवतो, मी		राम
राम	रीढी सिद्धी अनेक कला बनवेल, त्या रीढी सिद्धित सर्व जीव ब्रह्म ध्यान करणे विसरुन		राम
राम	जातील आणि मी अवतार घेऊन संसारात जाऊन, सर्वांचे ब्रह्मध्यान भुलवून देईल.		राम
राम	॥३५॥		राम
राम		ऋषभ देव धुर प्रथ कहाणा ॥ राज रसायण कीया ॥	राम
राम		कर कर कळा हंस डहकायर ॥ सरण बिसण की लीया ॥३६॥	राम
राम	अशाप्रकारे संसारात ऋषभदेव सर्व प्रथम येऊन राजरीत सांगीतली, त्याच्या आधी		राम
राम	राजरीती नव्हती, घेण देण, माप तोल, रुपये पैसे हे काहीही नव्हते, ऋषभदेवाने राज		राम
राम	रसायण बनविले, अनेक प्रकारची कला बनवून जीवांना भुलविण्याकरीता जाळ बनवला		राम
राम	आणि जीवांना विष्णुची शरण घेण्याचा उपदेश दिला. ॥३६॥		राम
राम		माया चेहेन तप बोहो साधन ॥ ऊँ सबद सराया ॥	राम
राम		पुजा अरचा धाम सो बंध्या । सुख संपत बोहो लाया ॥३७॥	राम
राम	आणखी ही मायेचे चेण (चरित्र) तपस्या वगैरे अनेक प्रकारच्या साधना सांगीतल्या. ऊँ		राम
राम	शब्दाची सराहणा (स्तुती) केली. पुजन, अर्चन करून धर्म बांधले आणि अनेक तन्हेचे खुपशे		राम
राम	सुख आणि संपत्ती आणली. ॥३७॥		राम
राम		च्यारू खाण बाण से कीया ॥ बोहो बिध जीव बणाया ॥	राम
राम		ब्रम्हा बिसन महेसर सक्ती ॥ ज्हाँ च्यारूं चल आया ॥३८॥	राम
राम	चार खाणी अंडज, उट्ठिज, जरायुज, अंकूर, चार वाणी परा, पश्यंती, मध्यमा, बैखरीचे अनेक		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	तन्हेचे जीव बनवले, नंतर चारी ब्रह्मा, विष्णु, महादेव आणि शक्ति चालत आले।।३८।।	तो पण हंस ध्यान नही छोडे ॥ तब ब्रम्हा उठ बोल्या ॥	राम
राम	च्यारू वेद किया बोहो भारी ।। भिन भिन ताळा खोल्या ॥३९॥		राम
राम	येऊन पाहतात तर, हंसांनी ब्रह्मध्यान करणे सोडले नाही, तेव्हा ब्रह्मा उटून उभा राहीला		राम
राम	आणि बोलला की, मी चार वेद(ऋग्वेद, यजूवेद, शामवेद आणि अथर्ववेद) मोठे भारी भारी		राम
राम	बनवले. वेदात नाना नाना तन्हेचे भेद सांगीतले गेले. या कारणाने सर्व जीव वेदात		राम
राम	अडकून जातील आणि ब्रह्मध्यान सोडून देतील।।३९॥		राम
राम	फेर अवतार मेलिया जुग मे ॥ जप तप जिग बिध कीया ॥		राम
राम	मंत्र ध्यान संजीवण कर कर ॥ सत्त करे कर दीया ॥४०॥		राम
राम	आणखीही माझे अवतार अठ्यांशी हजार ऋषी संसारात मी पाठवले आहेत, ते संसारात		राम
राम	जाऊन ब्रह्मध्यानाला भुलवून देतील आणि जप करणे, तप करणे, यज्ञ करणे, याच्या		राम
राम	विधी जीवांना करण्यास लावून देतील. मंत्र, ध्यान, संजिवनी विद्या सत्य करून सांगून		राम
राम	देतील, ज्यामुळे जीव ब्रह्मध्यान सोडून हे सर्व करायला लागतील।।४०॥		राम
राम	उडे गडे देहे बोहोत बणावे ॥ च्यार भुजा धर लेवे ॥		राम
राम	ओसा मंत्र किया बहु पेदा ॥ हार कबु नही रेवे ॥४१॥		राम
राम	वेदांमध्ये असे मंत्र बनवून दिले की, त्या मंत्राने आकाश मार्गाने उडून जातील, येथे		राम
राम	धरतीत गाडले जातील, त्या मंत्र बळाने चार भुजा धारण करून घेतील, असे असे मी		राम
राम	अनेक मंत्र बनवले आहे, ज्याचाने आमची हार कधीही होणार नाही।।४१॥		राम
राम	कीया पुराण ब्रम्ह कू फाट्या ॥ न्यारा अंग दिखाया ॥		राम
राम	मेहेमा करी बोत बिध भारी ॥ किरीया क्रणी लाया ॥४२॥		राम
राम	आणखी ही पुराण बनवून, ब्रह्मला वेगळे करून, ज्याचे पुराण त्याची महिमा करून अनेक		राम
राम	तन्हेच्या करण्या पुराणात आणल्या।।४२॥		राम
राम	तो पण हंस कोइक नही यारे ॥ ब्रम्ह ध्यान नही छोडे ॥		राम
राम	जब सिव सक्त गही कळ किमत ॥ कसर कोर बोहो काढे ॥४३॥		राम
राम	इतके केले तरीही एका ही हंसाने ब्रह्मध्यान सोडले नाही, तेव्हा शिव आणि शक्ति हे		राम
राम	कला आणि हिकमत करून वाचलेली(शिल्लक राहीलेली) खूपशी कोर कसर काढून सुधारु		राम
राम	लागले।।४३॥		राम
राम	कीया रोग बीर बोहो पैदा ॥ कवेसुर बैद्य बणाया ॥		राम
राम	काम ओर क्रोध मोहोर ममता ॥ ऐ च्यारू अंग लाया ॥४४॥		राम
राम	ब्रह्मा विष्णूशी बोलले की, हे तुम्ही सुखच सुख बनविले, याच्यात जीव भुलणार नाही, या		राम
राम	करीता आम्ही आधी रोग पैदा केले, रोग झाला तर दुःखात ध्यान करणे भुलून जातात,		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम मग रोग निवारण्यार्थ वैद्य आणि औषधीची व्यवस्था करावी लागते, तर अनेक लोक वैद्याचे काम शिकले, जडी, बुट्टी, खाक, भस्म, गुटीका, अवलेह इ. बनवून, रोगीला देण्याच्या उद्योगात लावले, हे करण्यात ब्रह्मध्यान विसरून गेले. अनेक वीर पैदा केले, ते लोकांचे काम करु लागले, याच्यातही अनेक जीव भुलून गेले, कविश्वर बनवले, काम उत्पन्न केले, (काम शांती करीता स्त्री प्राप्त करण्यात जीव अङ्गूष्ठ गेले), क्रोध बनविले, क्रोध आला म्हणजे भांडण तंटा करण्यात, एक दुसऱ्याला कडू बोलण्यात, मारपीट मध्ये लागून गेले, मोह बनवला (एक दुसऱ्याचा मोह झाल्याने त्या मोहात ब्रह्मध्यान विसरून गेले), ममता (माझे पण) पैदा केली, (त्या ममतेत ध्यान करणे विसरून गेले), अशाप्रकारे जीवांचे चार तळ्हेचे स्वभाव बनविले. ॥४४॥

खुद्या चाहा भ्रम दुख त्रस्ना ॥ निद्रा बोहो बिस्तारी ॥

कीयो कपट झूट सो पैदा ॥ कुबद अर कळ बिचारी ॥४५॥

राम इतके होवूनही आधी भुक लागत नव्हती, तर भुक पैदा करून दिली, भुक लागल्यावर क्षुधा निवारणार्थ अन्न वगैरे खाद्य पदार्थ उत्पन्न करण्यात शेती वगैरे करु लागले, त्याचात ब्रह्म झान करणे भुलून गेले, इच्छा उत्पन्न केली, कोणत्याही वस्तूची इच्छा उत्पन्न होवून गेली म्हणजे, ती वस्तू प्राप्त करण्यात अङ्गूष्ठ ध्यान करणे सोङ्गून दिले, भ्रम पैदा केले भ्रमात पङ्गून सत्य काय, खोटे काय याच्यात ब्रह्मध्यान विसरून गेले, दुःख पैदा केले, तृष्णा उत्पन्न केली, इतके झाल्यावर ही रात्री ब्रह्मध्यान करीत होते, तर रात्री झोप पैदा करून दिली, दिवसा या कामात अङ्गकले आणि रात्री झोप घेण्यात ब्रह्मध्यान सुटून गेले, आणिक ही कपट पैदा करून दिले, (कपटमध्ये ध्यान होत नाही), खोट पैदा केले आणि कुबुद्धि, कला करण्याचा विचार प्रगट केला. ॥४५॥

मुरत बांद किया सत्त पेदा ॥ असुभ सुभ जग माही ॥

हंसा निकट ओक नही आवे ॥ सब दोळा फिर जाही ॥४६॥

राम मुर्ती बनवल्या, त्या मुर्तीत सत्व पैदा केले, ज्यामुळे मुर्ती बोलू लागली, नैवेद्य खाऊ लागली, भविष्य सांगू लागली, त्यावेळचे जीव आजच्या सारखे मुर्ती पुजक नव्हते, जेंव्हा मुर्तीमध्ये सत्व दिसु लागले, तेंव्हा मुर्ती पुजा करु लागले, शुभ, अशुभ हे जगात पैदा केले, तरीही एकही हंस जवळ नाही आला, सर्व जीव ब्रह्म परत फिरून जाऊ लागले. ॥४६॥

जब सुण जोग ब्होत बिध लाया ॥ समज सरोदे कीयो ॥

काया माय खंड पिंड सोजर ॥ ग्यान ब्रम्ह ले दीयो ॥४७॥

राम तेंव्हा योगाची विधी (अष्टांग योग, सांख्ययोग इ.) अनेक खुपसे घेऊन बनविले. स्वरोदयाची समज बनविली, खंडात आणि ब्रह्मांडात तेच पिंडात दाखवून, हेच ब्रह्मज्ञान आहे, असे

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम सांगून दिले. ॥४७॥

बिछु सरप बणाया केता ॥ धर धर देही धाच्या ॥

च्यारू बरण किया षट द्रसण ॥ बोहो बिध सब्द उचाच्या ॥४८॥

राम विंचु व सर्प हे तरह तरहचे विषधारी जनावरे धरतीवर बनविले, जर विंचवाने डंक मारला

राम तर त्रास होण्यात ब्रह्म ध्यान सुटून जाते आणि त्याचे उपाय मंत्र शिकण्यात, मंत्रापासून

राम झाड फूक करण्यात, सर्पाच्या मंत्र आणि औषध करण्यात, ब्रह्मध्यान विसरुन दिले, आधी

राम जात पात काहीही नव्हती, तर चार वर्ण ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य आणि शुद्र पैदा केले, त्याचात

राम एक दुसऱ्याला उच्च आणि नीच मानायला लागले. सहा दर्शन योगी, जंगम, सेवडा,

राम संन्यासी, फकीर आणि ब्राम्हण बनविले, हे आपसात आम्ही मोठे दुसरे लोक छोटे मानून

राम ब्रह्मध्यान करणे भुलून गेले, अनेक प्रकारचे शब्द तरह तरहचे ज्ञान उच्चारण करून

राम ब्रह्मध्यान भुलवून दिले. ॥४८॥

राम जंतर किया मंत्र बोहो तंतर ॥ झाडा बोहोत बणाया ॥

राम बाजी ख्याल किया जुग हुन्नर ॥ बिध बिध रामत लाया ॥४९॥

राम यंत्र बनवले, मंत्र बनवले आणि तंत्र पैदा केले, झाड झपटा (झाड फूक) अनेक बनविले,

राम बाजीगराचे खेळ, तसेच हुन्नर संसारात बनविले, अनेक त-हेचे तमाशे बनवून, पाहून नवे

राम नवे खेळ दाखवणे आणि करण्यात भुलून दिले. ॥४९॥

राम कीया ब्रत बोत भरमाया ॥ ब्रम्ह ध्यान के काजा ॥

राम बिध बिध राग छतीसुं लाया ॥ अनंत कोट सो बाजा ॥५०॥

राम नंतर अनेक व्रत उपवास सांगून याच्यातच जीवाचे भलाई आहे, असे सांगून जीवाला

राम भ्रमीत करून दिले, व्रत, एकादशी, रोजा करण्यात जीवाला भ्रमीत करून दिले, सहा राग,

राम तीस रागीणी अशाप्रकारे छतीस रागीण्या पैदा केले, त्याच्यात अनेक गाणे ऐकण्यात

राम आणि अनेक गाणे गाण्यात भुलवून दिले. वाजविण्याचे बाजे तर पार नाही इतके अनंत

राम बनवून दिले. ॥५०॥

राम कीया पंथ बोत बिध भारी ॥ बारा राहा चलाया ॥

राम भिन भिन भेद किया सुखदायक ॥ वा ले साच दिखाया ॥५१॥

राम अनेक तरह तरहचे भारी भारी पंथ बनवून, त्या सर्वाचे वेग वेगळे रस्ते बनविले, त्यातील

राम बारा रस्ते वेग वेगळे चालवले, जीवाला सुख होईल, असे तरह तरहचे भेद सांगीतले,

राम ज्याचाने जीवांना सुखाचा भास होवू लागला, तेंव्हा जीवाला खरे वाटू लागले व विश्वास

राम होवू लागला. ॥५१॥

राम अब बस हुवा हंस सब सारा ॥ सनमुख आयर बूझे ॥

राम कहो क्या करा हम स्वामी ॥ ब्रम्ह ध्यान नही सुझे ॥५२॥

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	तेंव्हा सर्व हंस यांच्या वशमध्ये झाले आणि यांच्या समोर येऊन विचारु लागले की, स्वामीजी सांगा,आता आम्ही काय करावे,आम्हाला तर आता ब्रह्मध्यान सुचत नाही. ॥५२॥		राम
राम	जब सिव लाख सब्द सो कीया ॥ षट शास्त्र सुण भारा ॥		राम
राम	न्हाकयो भ्रम ब्रम्ह दिखलायो ॥ छे मत छे अंग न्यारा ॥५३॥		राम
राम	तेंव्हा शिवने लाख शब्दाचे सहा शास्त्र फार भारी बनवले.त्या शास्त्रात अनेक भारी भ्रम		राम
राम	टाकून भ्रमाचा ब्रह्म सांगीतला,सहा शास्त्राचे मत वेग वेगळे सहा त-हेचे स्वभाव सांगीतले.॥५३॥		राम
राम	अब सुण हंस अडण कू लागा ॥ भ्रम ऊपना माही ॥		राम
राम	ओ कहे ब्रम्ह इसी बिध पावे ॥ वो कहे तुजे गम नाही ॥५४॥		राम
राम	आता शास्त्र ऐकून आणि पाहून हंस आपसात अडायला लागले,त्यांच्यात आपसातच		राम
राम	भ्रम उत्पन्न होवून गेला,एक म्हणतो की,ब्रह्म या विधीने मिळेल,तर दुसरा म्हणतो की, हट,तुला माहित नाही,मी जे सांगतो ते सत्य आहे. ॥५४॥		राम
राम	चूक्या ध्यान बंध कर मोही ॥ माया ध्रम उठायो ॥		राम
राम	अब बोहो बात गई जग फैली ॥ ब्रम्हध्यान नही पायो ॥५५॥		राम
राम	अशा प्रकारे यात बांधले जाण्याने ब्रह्मध्यान भुलून गेले आणि मायेचा धर्म उचलून		राम
राम	धारण केला,आता ही गोष्ट जगात फैलून गेली,ज्याचाने हंसाला ब्रह्मध्यान प्राप्त होण्याची		राम
राम	विधी बंद होवून गेली.॥५५॥		राम
राम	लागा छंद ध्यान अब भूला ॥ बोहो मत्त धरम समाया ॥		राम
राम	अटक्या जीव मोख कू जाता ॥ उलट जग मेर्ई आया ॥५६॥		राम
राम	या छंदात लागुन आता ब्रह्मध्यान भुलून गेले,अनेक त-हेचे मत आणि तरह तरहचे धर्म लोकांनी धारण केले,अशा प्रकारे जीव मोक्षाला न जाता मध्येच अडकून,जगातच येवू लागले. ॥५६॥		राम
राम	मृत लोक अब बसणे लागो ॥ जात पात नही कोई ॥		राम
राम	तपस्या धर्म मुक्ता की बाता ॥ निस दिन रहया समाई ॥५७॥		राम
राम	याच्याने मृत्युलोकात वस्ती होऊ लागली,त्या वेळी जाती पाती काही नव्हती,तपस्या आणि धर्म हाच मुक्तिची गोष्ट रांत्रदिवस धारण करु लागले. ॥५७॥		राम
राम	ब्रम्हा बिस्न महेसर सक्ती ॥ फेर ओक मतो उपावे ॥		राम
राम	सुर्ग पंयाळ बसे सो कीजो ॥ हंस आपणे आवे ॥५८॥		राम
राम	ब्रह्मा,विष्णु,महेश्वर आणि शक्तिने एक आणखी विचार केला की,मृत्युलोक तर बसु लागला, परंतु स्वर्ग आणि पाताळ बसेल असा काही उपाय करा.॥५८॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	तब सुण राह कीया सब पेदा ॥ पंयाळ सुर्ग का न्यारा ॥		राम
राम	कर्णी ग्यान पंथ सो चाल्या ॥ नाना बिध का सारा ॥५९॥		राम
राम	तेंव्हा स्वर्ग, पाताळचे वेग वेगळे सर्व रस्ते पैदा केले, ते नाना प्रकारचे सर्व रस्ते वेग वेगळ्या करणीचे आणि ज्ञानाचे चालू लागले. ॥५९॥		राम
राम	तपस्या सत्त जत्त औ मार्ग ॥ सुर्ग लोक का कीया ॥		राम
राम	तीर्थ वृत नारदी भक्ति ॥ बिस्नु पंथ धर लीया ॥६०॥		राम
राम	जसे तपस्या, सत्त म्हणजे मागणार जे मागेल ते द्या, नाही म्हणु नका, जत्त म्हणजे आपल्या स्त्रीशिवाय दुसऱ्या स्त्रीशी भोग नाही करणे, हा रस्ता स्वर्ग लोकात जाण्याचा बनविला, तीर्थ व्रत नारदी भक्ति म्हणजे किर्तन, भजन हे विष्णुचा लोकात जाण्याचा मार्ग बनविला. ॥६०॥		राम
राम	मंत्र धर्म गायत्री क्रिया ॥ द्विज लोक को गेलो ॥		राम
राम	सिव को इष्ट धरम जप सिव को ॥ सो कैलासर जेलो ॥६१॥		राम
राम	वेदाचे मंत्र, धर्म गायत्री क्रिया हे ब्रह्माचा लोकात जाण्याचे रस्ते बनविले. शिवाचा इष्ट, शिवाचा धर्म आणि शिवाचा जाप हे रस्ते कैलासात जाण्याचे बनविले. ॥६१॥		राम
राम	कन्या ध्रम आत्मा पांचू ॥ ब्रम्ह जाण कर पूजे ॥		राम
राम	ओ सुण पंथ सक्त को कहीये ॥ बिस्न परे लग सूजे ॥६२॥		राम
राम	कन्यादान करणे, पंचभुती आत्माला ब्रह्म जाणून पुजणे, हे विष्णुच्याही पुढे शक्ति लोक जाण्याचा बनविला. ॥६२॥		राम
राम	अभेदान सुख सेज सहेती ॥ गेणा बस्तर लावे ॥		राम
राम	ओ सुण पंथ बिस्न के आगे ॥ सक्त लोक जा जावे ॥६३॥		राम
राम	अभयदान म्हणजे भयभयीतला अभय करणे आणि आपल्या स्त्रीला दागिणे कपड्या-सोबत दान करून, पुन्हा मोल देवून खरीदणे, यालाही अभयदान म्हणतात. सुखसेज सहित पलंग, गादी, रजई इ. अंथरुण दान करणे, हाही रस्ता विष्णुचा लोकापासून पुढे शक्तिचा लोकात जाण्याचा बनवला. ॥६३॥		राम
राम	आण सुध्ध कोई ध्रम न पकडे ॥ सेळ भेळ सब गावे ॥		राम
राम	ओ सुण पंथ उलट कर पाढो ॥ भू लोक मे आवे ॥६४॥		राम
राम	कोणी समजून विचार करून धर्म धारण नाही करणारे, सेल भेल मध्ये म्हणजे मिश्रीत धर्म करणारे, सर्वांची भक्ति करणारे, अनेक धर्म धारण करणारे हे पंथ उलटून भुलोकात येण्याचे केले. ॥६४॥		राम
राम	सुन पाताळ पंथ ओ जासी ॥ दया बिना तप कीया ॥		राम
राम	बिन गुरु गम पांच कू पकडे ॥ मन जान पर दीया ॥६५॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	ज्या धर्मात दया नाही आणि दयेशिवाय तपस्या करतात, गुरुचा ज्ञानाशिवाय पांच इंद्रियाचे दमन करतात, तसेच जीवावर उदार होतात, हे पाताळात रसातळात जातील. ॥६५॥		राम
राम	ब्रम्हा कहे सक्त के ताई ॥ कर्म पंथ ओ होई ॥		राम
राम	वे कहो कोण नग्र कूं पोंचे ॥ तके बतावो मोई ॥६६॥		राम
राम	ब्रह्माने शक्तिला सांगीतले की, हा तर कर्म पंथ आहे, हा कर्म पंथ कोणत्या गावास पोहचेल, ते मला सांगा. ॥६६॥		राम
राम	तब सो सक्त कहे सुण ब्रम्हा ॥ जमराय सो कव्हावे ॥		राम
राम	वा को नग्र रच्यो गिर ऊपर ॥ क्रम पंथ वा आवे ॥६७॥		राम
राम	तेंव्हा शक्तिने सांगीतले की, ब्रह्मा ऐका, ज्याला यमराज म्हणतात, त्याची नगरी सुमेरच्यावर बनवली आहे, हे कर्म पंथ धारण करणारे तेथे जातील. ॥६७॥		राम
राम	ब्रम्हा कहे जम सो कुण हे ॥ कहा प्राक्रम होई ॥		राम
राम	किरपा करो कहो भिन्न भिन्न ॥ केहे भेद बतावो मोई ॥६८॥		राम
राम	तेंव्हा ब्रह्मा बोलला, हा यम कोण आहे, त्याचा पराक्रम काय आहे, कृपा करून अशा यमाचा भिन्न भिन्न भेद खोलून मला सांगा. ॥६८॥		राम
राम	बोली सक्त आप उगत सु ॥ सूरज के सुत जायो ॥		राम
राम	तुम हम सिरे पूँछ हे भारी ॥ धमराय जम छावो ॥६९॥		राम
राम	तेंव्हा शक्ति म्हणाली, हा यम सुर्याचा पुत्र आहे, तुमच्या आणि आमच्या वरही या यमाची सत्ता आणि पोहच आहे, तो आमच्या सर्वांचावर आहे त्याला धर्मराय आणि यम म्हणतात. ॥६९॥		राम
राम	जब सिव बिस्न कही आ गाथा ॥ धमराय मत आणो ॥		राम
राम	तम हम सकळ बस सो हुवा ॥ ता कू काय उपाणो ॥७०॥		राम
राम	तेंव्हा शिव आणि विष्णु बोलले की, असा धर्मराय आणू नका, आम्ही सर्व ज्याचा वशमध्ये राहू त्याला कशाकरीता उत्पन्न करायचे. ॥७०॥		राम
राम	सक्त कहे पाप पुन्न दोई ॥ भेळा सदा न होई ॥		राम
राम	जमराय बिन कुण भुक्तासी ॥ नर्क कुंड कहुऱ्ह तोई ॥७१॥		राम
राम	तेंव्हा शक्तिने सांगीतले की, पाप आणि पुण्य हे दोन्ही एका जागेवर कधीही राहू शकत नाही, तर पापी जीवांना नर्क कुंड यमाचा शिवाय कोण भोगवेल. ॥७१॥		राम
राम	कीया जग दिवी कोटवाली ॥ जम किंकर सब न्यारा ॥		राम
राम	पासी गुर्ज दिया कर आवध ॥ पकड लिया जिव सारा ॥७२॥		राम
राम	तेंव्हा यमाला पैदा करून त्याला कोटवाली दिली आणि त्याचे सारे किंकर म्हणजे दूत वेग वेगळे बनविले, त्या यमदुतांना पकडण्याकरीता फासी, गुरुज इ. शस्त्र दिले, त्याच्यात		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	यम आणि यमदुतांनी सर्व जीवांना पकडून घेतले. ॥७२॥		राम
राम	परबस पड्या हुवा जिव बेमुख ॥ अब कहो कोण उबारे ॥		राम
राम	ब्रह्मा बिस्न मेहेश्र सक्ती ॥ अई मारे अई तारे ॥७३॥		राम
राम	यम आणि ब्रह्मा, विष्णु, महेश आणि शक्तिच्या या देवांचा वशमध्ये पडून जीव(मालकासी)		राम
राम	विमुख होवून गेले, आता जीवांना कोण सोडवेल, ब्रह्मा, विष्णु, शिव आणि शक्ति हेच		राम
राम	जीवांना मारणारे आणि तारणारे बनून गेले. ॥७३॥		राम
राम	भामा तो भगवत बण बेठी ॥ ब्रह्मा भयो विधाता ॥		राम
राम	बिस्न आपही ईश्वर बण बेठो ॥ काळ रूप सिव नाथा ॥७४॥		राम
राम	भोमा(माता शक्ति)तर भगवत बनुन बसुन गेली, ब्रह्मा रचना करणारा विधाता बनून		राम
राम	गेला. विष्णु स्वयं प्रतिपाल करणारा ईश्वर बनुन गेला. शिव हा काळ रूप होवून संहार		राम
राम	करता बनुन गेला. ॥७४॥		राम
राम	भयो अन्यावं न्याव कुण बुजे ॥ प्रबस पड्या पुकारे ॥		राम
राम	पेली लेकर भोग भोगावे ॥ पीछे गर्दन मारे ॥७५॥		राम
राम	हे जीवांवर अन्याय करू लागले, कोणी न्याय करणारा राहिला नाही, सर्व जीव त्या		राम
राम	देवांच्या वश होवून परतंत्र होवून गेले, यांच्या फाशात पडून जीव पुकार करू लागले, हे		राम
राम	देव आधी जीवांना भोग भोगवण्यात लावून, ते ही त्या भोगाकरीता जीवाला गुन्हेगार		राम
राम	ठरवून दंड देऊन मारू लागले. ॥७५॥		राम
राम	सूना जीव धणी बोहो तेरा ॥ जिण तिण हात बिकावे ॥		राम
राम	धर्मराय कू आग्या कीनी ॥ पाप पुन्न भुक्तावे ॥७६॥		राम
राम	सुणे म्हणजे बिन मालकाचे जीवाच्यावर सांभाळणारा एक मालक राहिला नाही, जीवांचे		राम
राम	अनेक मालक होऊन गेले, हे जीव ज्याचा त्याचा हातात विकले जावू लागले, इकडे		राम
राम	यमाला जीवांना पाप पुण्य भोगवण्याची आज्ञा दिली, तेंव्हा हे यम जीवांना पाप पुण्य		राम
राम	भोगवण्यात खूप त्रास देवू लागले. ॥७६॥		राम
राम	जम की त्रास सही नही जावे ॥ रुदन करे जीव रोवे ॥		राम
राम	चित्र गुप्तर घट घट मे बेठा ॥ लिख लिख सेन पूजावे ॥७७॥		राम
राम	ही यमाची तकलिफ(त्रास) जीवांकडून सहन नाही झाला, म्हणून जीव रुदन करून रडू		राम
राम	लागले. इकडे चित्रगुप्त घटामध्ये बसून केले गेलेल्या कर्माची निशाणी प्रत्येक प्राण्याच्या		राम
राम	शरीरावर आणि शरीराचा आत बनवू लागले, (चित्रगुप्त मधील चित्र हा प्रगट केले		राम
राम	गेलेले कर्माचे निशाण शरीराचा बाहेर बनवू लागला आणि गुप्त हा गुप्त केलेले कर्माचे		राम
राम	निशाण शरीराचे आंत करू लागला, हे जीव निशाण पाहुन, त्याचा प्रमाणानुसार यमदुत		राम
राम	जीवांना भोग भोगवायला लागले. ॥७७॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	चवदा क्रोड चडे जम किंकर ॥ मंडमे धूम मचाई ॥		राम
राम	हाहाकार करे हंस क्रणा ॥ जब साहेब सुण पाई ॥७८॥		राम
राम	यम किंकर(यमदुत)चवदा करोड पैदा केले,त्यांनी शृष्टीत धुम मचवून दिली,जीव हाहाकार करु लागले आणि करुणा करु लागले,जीवांची करुणा मालकाने ऐकली.		राम
राम	॥७८॥		राम
राम	उपजे खपे पडे जिव प्रळे ॥ दुख सुख बारंभारा ॥		राम
राम	जब सुण आवाज हुई अवगत की ॥ सिरजू संत हमारा ॥७९॥		राम
राम	मालकाने पाहिले तर,अनेक जीव उपज म्हणजे जन्म घेवून राहिले आहे आणि अनेक जीव खपून मरुन राहिले आहे,अशाप्रकारे प्रलयात पडून राहिले आहे,अनेक जीव वारंवार कुकर्माने दुःखात आणि सुकर्माने सुखात जातांना दिसले,तेंव्हा अविगतची आवाज (आकाशवाणी)झाली की,जीवांच्या उध्दाराकरीता मी माझे संत पाठवित आहे.॥७९॥		राम
राम	ऊठी धुन्न सकळ जग धूज्यो ॥ सुर नर करे बिचारा ॥		राम
राम	सिर्जन हार संत कू भेज्या ॥ दीया सब्द आधारा ॥८०॥		राम
राम	त्या जोराने झालेल्या धुन्नने सारे जगत कांपू लागले,देव आणि मनुष्य विचार करु लागले की,आमच्या सर्वांचा मालकाने जीव तारण्याकरीता,संताना आपण शब्दाच्या आधार देवून पाठविले. ॥८०॥		राम
राम	॥ कवित ॥		राम
राम	अणभे उर संग फोज ॥ अरथ आवध कऊँ भाया ॥		राम
राम	चरचा घुरे निसाण ॥ तोफ दिष्टंग कहाया ॥		राम
राम	ग्यान भेद अमराव ॥ राग सिंधु जस गावे ॥		राम
राम	मत्त फोजां मे सूर ॥ जोर स्मसेर बजावे ॥		राम
राम	ओ फोजां जिण पास हे ॥ ज्या सू जुटे न कोय ॥		राम
राम	सब ग्यानी सुखराम के ॥ कर धर सन्मुख होय ॥		राम
राम	ते संत कशा त-हेने आले,म्हणाल तर त्यांच्या हृदयात अणभे(भयरहीत)आणि अनुभव घेतलेल्या गोष्टींची फौज आहे,अनुभव घेऊन त्याचा अर्थ जाणणेच त्यांचे अनेक प्रकारचे आयुध(शस्त्र)आहे.त्या संताची चर्चा आणि ज्ञान हेच त्यांचे गरजणारे अनेक निशाण आहे.यांचे दिलेले दृष्टांतच त्यांची तोफ आहे,तोफने जसा किल्ला पडून जातो, तसेच त्यांचे दिले गेलेल्या दृष्टांतानी भ्रमाचे किल्ले पडून,भ्रम मिटून जातात,त्यांचे ज्ञान आणि त्यांचा भेद,त्यांचे उमराव आहेत,त्याचे लोक यश गातात हाच त्यांचा सिंधुराग आहे,युद्धाचा वेळी सिंधुराग ऐकून शुरत्व उत्पन्न होते,तसेच त्या संताचे यश ऐकून दुसऱ्याना भक्तिशुरत्व उत्पन्न होते,त्यांचे मत ही त्यांची फौज आहे.ज्ञानाचा		राम
राम	ऐकून दुसऱ्याना भक्तिशुरत्व उत्पन्न होते,त्यांचे मत ही त्यांची फौज आहे.ज्ञानाचा		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जोर ही त्यांची तलवार आहे, तर ही अशी फौज आपल्या सोबत घेऊन आलेले संत, त्यांच्याशी कोण जुटेल म्हणजे कोणी सामना करणार नाही. त्यांचा समोर येण्याची कोणाची हिंमत होणार नाही. या करीता सर्व ज्ञानी त्या संताना हात जोडून त्यांचा सन्मुख होवू जा. ॥८१॥

॥ साखी ॥

पद बोले बाणी कहे ॥ भजन करे भरपूर ॥
सो पूरा सुखरामजी ॥ ता मुख बर्से नूर ॥१॥

राम ते आपले पद बोलू लागले, वाणी करून सांगु लागले आणि भजन करू लागले. भजन भरपूर करू लागले, असे पूर्ण संत सुखरामजी महाराज त्यांच्या मुखावर नुर(तेज)झळकू लागले. ॥१॥

राम सो जन पुंथा सिखर मे ॥ साखज भरे अनेक ॥
राम सो हरजन सुखराम के ॥ ब्रह्म सरूपी देख ॥२॥

राम ते संत बंकनाळच्या रस्त्याने ब्रह्मांडात पोहोचण्याची अनेक साक्ष भरू लागले, असेच हरीचे जन म्हणजे रामजीचे जन सतगुरु सुखरामजी महाराजांना ब्रह्म स्वरूपी पहा. ॥२॥

राम जिंग शब्द हे गिगन मे ॥ भंवर गुफा के माय ॥

राम सुर पारख सुखराम के ॥ सुण नर देवळ जाय ॥३॥

राम त्यांच्या शिखरात म्हणजे ब्रह्मांडात, भंवर गुंफेत जिंग शब्दाची ध्वनी होवून राहिली आहे.

राम जसे देवाची परख ऐकून लोक मंदिरात जातात, तसेच या संताची परख ऐकून जीव त्याचा जवळ येवू लागले. ॥३॥

राम इंद्र पिलावे नीर रे ॥ देस गाँव घर जोय ॥
राम पूरा संत सुखरामजी ॥ ज्यारे ओ अंग होय ॥४॥

राम जसे इंद्र घरोघरी जाऊन पाणी पाजतो, देशो देशी घरोघरी गावा गावात पाणी देतो,

राम असेच पूर्ण संत सतगुरु सुखरामजी महाराजांचा ही हाच स्वभाव आहे. ॥४॥

राम पवन बाजे देस मे ॥ बिन तेढ्यो जुग माय ॥
राम पूरा संत सुखरामजी ॥ ग्यान बतावे जाय ॥५॥

राम पवन म्हणजे हवा देशात वाहते, बोलाविल्या विना संसारात हवा चालून येते, असेच पूर्ण संत सतगुरु सुखरामजी महाराज जाऊन ज्ञान सांगतात. ॥५॥

राम सूरज के क्या चाय हे ॥ दोळयां फिरे हमेस ॥
राम यू पूरा संत सुखरामजी ॥ मांड चेतावे देस ॥६॥

राम सुर्याला काय गरज आहे की, तो नेहमी फिरत आहे, असे पूर्ण संत सतगुरु सुखरामजी महाराज पृथ्वीच्या देशा देशात जाऊन जीवांना जागृत करून राहीले आहेत. ॥६॥

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	देस गाँव घर शहर मे ॥ करे उजाळो आय ॥		राम
राम	यु पूरा संत सुखरामजी ॥ ग्यान बतावे जाय ॥७॥		राम
राम	सुर्य देशात, गावात, घरात, शहरात सर्व जागी येऊन प्रकाश देतो, असे पुर्ण संत सतगुरु		राम
राम	सुखरामजी महाराज देशो देशी, गावो गावी घरा घरात ज्ञान सांगण्यास जातात. ॥७॥		राम
राम	॥ चोपाई ॥		राम
राम	साध आप साहेब अवतारी ॥ पूजा बिस्न उठाई ॥		राम
राम	जोग ध्यान संकर तज भागो ॥ रंरकार लिव लाई ॥८१॥		राम
राम	असे साधु संत साहेबाचे अवतार संसारात येताच, विष्णुने पुजा उठवून दिली, विष्णुची		राम
राम	पुजा उठलेली पाहुन योग ध्यान सोङ्गून शंकर पळाला आणि रंरकाराची लव लावुन		राम
राम	बसून गेला. ॥८१॥		राम
राम	ब्रह्मा बेद किया सब झूटा ॥ धर्मराय डंड डाढ्या ॥		राम
राम	चित्र गुप्तर लेखन धर दीनी ॥ पाप पुन्न खत फाढ्या ॥८२॥		राम
राम	संतानी ब्रह्माचे वेद सर्व खोटे केले, तेव्हा धर्मरायाने दंड टाकून दिले, चित्रगुप्ताने		राम
राम	लिहिण्याचे काम सोङ्गून लेखणी टाकून दिली व पाप पुण्याच्या हिशोबाचे कागद फाङ्गून		राम
राम	टाकले. ॥८२॥		राम
राम	नाव निशाण रूप्या प्रत मंडळ ॥ गढ मे नोपत बागी ॥		राम
राम	सुणकर आवाज सकळ हंस चेत्या ॥ राम भजन धुन्न लागी ॥८३॥		राम
राम	संताच्या नावाचे निशाण मृत्यु मंडळात गाङ्गून दिले गेले, गढात म्हणजे ब्रह्मंडात नावाची		राम
राम	नौबत(नगडे)वाजायला लागले, त्यांचे ज्ञान ऐकून सर्व हंस(जीव)जागृत झाले, त्यांची		राम
राम	रामभजनाची ध्वनी लागुन गेली. ॥८३॥		राम
राम	बेमुख जीव हुवा सब सनमुख ॥ मोख पंथ किया बेता ॥		राम
राम	बाट घाट कोई बिघन न ब्यापे ॥ रामराम मुख केता ॥८४॥		राम
राम	जे जीव विमुख झाले, ते सर्व सन्मुख होवून गेले आणि मोक्षाचा मार्ग वाहता केला,		राम
राम	मुखाने रामनामाचे उच्चारण केल्याने, रस्त्यात किंवा घाटात कोणते विघ्न राहिले नाही.		राम
राम	॥८४॥		राम
राम	मेट्या मत्त किया तत निर्णा ॥ नीरक्षिर ज्यू न्यारा ॥		राम
राम	माया ब्रह्म पङ्ग्या उलझेडा ॥ न्याव चुकाया सारा ॥८५॥		राम
राम	सर्व मत मतांतर मिटवून, सार वस्तुचा म्हणजे सतस्वरूप ब्रह्मचा निर्णय केला, जसे		राम
राम	पाणी आणि दूध वेग वेगळे आहे असे माया आणि ब्रह्म आपसात गुथ्थम गुथ(एकमेकात		राम
राम	अडकलेले) होवून गेले होते, असे माया काय आणि ब्रह्म काय हे जीवाला समज मध्ये		राम
राम	येत नव्हते, तर त्याचा निर्णय करून सांगितला. ॥८५॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	जे जै कार भयो जग सारे ॥ हंस बंद ते छूटा ॥		राम
राम	ब्रह्मा बिस्न करे अस्तुती ॥ सब मेवासा तूटा ॥८६॥		राम
राम	साच्या संसारात संताची चारीकडे जयजयकार व्हायला लागली,जीव बंदीपासून सुटून गेले,तेंव्हा ब्रह्मा,विष्णु येऊन संताची स्तुती करु लागले आणि आमचा सर्व आधार तुटून गेला,असे म्हणू लागले. ॥८६॥		राम
राम	सक्ती आण भई संत दासी ॥ संकर सीस नवावे ॥		राम
राम	धर्मराय कू पेल पंगातळ ॥ हंस मोख कू जावे ॥८७॥		राम
राम	तेंव्हा शक्ती येऊन संताची दासी होवून गेली.शंकर येऊन संताचे नमन करून प्रमाण करु लागला आणि मोक्षाचा रस्ता धर्मरायाच्या(यमाच्या)शिरावर पाय ठेवत सुरु केला.		राम
राम	मोक्षाचा रस्त्याच्या खिडकीत धर्मराय आडवा बसला आहे,त्याच्या शिराची (डोक्याची)		राम
राम	सीढी बनवून म्हणजे शिरावर पाय ठेवून,मोक्षाला जाण्याचा रस्ता बनवला. ॥८७॥		राम
राम	धिन धिन साधाँ धिन हो साहेब ॥ धिन धिन सता तुमारी ॥		राम
राम	काट जंजाळ जीव निस्ताच्यां ॥ किया मोख इधकारी ॥८८॥		राम
राम	धन्य धन्य आपण साधु,धन्य आपण साहेब आणि धन्य आहे आपली सत्ता,जीवांचा जाळ कापून,सुटकारा करून जीवांना मोक्षाचे अधिकारी बनवले. ॥८८॥		राम
राम	सागर क्षिर समे कोई ब्रह्मा ॥ सुरपत जाय पुकारे ॥		राम
राम	लू अवतार हुई नभ बाणी ॥ असुर मार सुर तारे ॥८९॥		राम
राम	आता असे आलेले संत जीवांना घेऊन मोक्षाला चालले गेले,संतांचे मोक्षाला जाताच, जसे शाळेतून शिक्षक बाहेर जाताच,मुले धुम करु लागतात,तसेच देवांनी पुन्हा उपद्रव		राम
राम	सुरु केला,या देवांनी आपल्या मताची स्थापणा करण्याकरीता पुन्हा सुरुवात केली.		राम
राम	आपल्या मताची स्थापणा करण्याकरीता राक्षस उत्पन्न केले आणि त्यांनीच त्या		राम
राम	राक्षसांना वरदान देवून प्रबळ केले,ते राक्षस जीवांना फार कष्ट देऊ लागले,त्या		राम
राम	राक्षसांच्या कष्टाने मनुष्य आणि सारी शृष्टी दुःखी होवून गेली,तेंव्हा त्या वेळी ब्रह्मा		राम
राम	आणि इंद्र क्षिरसागरात जाऊन त्या झोपलेल्या विष्णुची पुकार केली,तेंव्हा आकाशवाणी		राम
राम	झाली की,मी अवतार घेत आहे आणि राक्षसांना मारून देवातांचे तारण(रक्षण)करतो. ॥८९॥		राम
राम	यू अनीत करे ओ देवा ॥ पंथ आपणो थापे ॥		राम
राम	तत्पंथ आद ब्रह्म को मेटे ॥ जब ब्रह्मई आय उथापे ॥९०॥		राम
राम	अशी आकाशवाणी झाली आणि विष्णु अवतार घेऊन जगात आला आणि राक्षसांना		राम
राम	मारले,तेंव्हा देव मनुष्यांना सांगू लागले की,बघा विष्णु भगवानाने मदत केली,नाही तर		राम
राम	राक्षस सर्वांना खाऊन गेले असते,या करीता आता तुम्ही विष्णुचा शरणात जाऊन		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	विष्णुची भक्ति करा, हे देव(ब्रह्मा, विष्णु, महेश)आपल्या पंथाची स्थापणा करण्याकरीता	राम	
राम	अशी अनिती करून, आपल्या पंथाची स्थापना करतात, हा तत पंथ सार ब्रह्मचा आदि	राम	
राम	पासूनच रस्ता आहे, त्याला हे देव मिटवितात, तेंव्हा ब्रह्मच येऊन त्याला स्थापतो.	राम	
	॥१०॥		
राम	सिरजण हार काज इण सिरज्या ॥ थे जाय रचो संसारा ॥	राम	
राम	ओ आप आय सिर्जण होय कर ॥ बण बेठा बट फारा ॥११॥	राम	
राम	या देवांना शिरजणहाराने यासाठी पाठविले आहे की, तुम्ही जाऊन संसाराची रचना	राम	
राम	करा, परंतु हे(ब्रह्मा, विष्णु, महेश)स्वता येऊन, स्वताच शिरजनहार होऊन, रस्त्याचे लुटणारे	राम	
राम	होऊन बसुन गेले. ॥११॥	राम	
राम	मारे बाट देव बट फाडा ॥ मोख पंथ अटकावे ॥	राम	
राम	अमर पुरस अजोणी साहेब ॥ जग मे संत उपावे ॥१२॥	राम	
राम	आता हे देव(ब्रह्मा, विष्णु, महादेव)रस्त्याच्या लुटारु सारखे लुटायला लागले आणि	राम	
राम	मोक्षाचा रस्त्यात अटकवू लागले, तेंव्हा अमर पुरुष अयोनी साहेब, पुन्हा संसारात संत	राम	
राम	उत्पन्न करतात. ॥१२॥	राम	
	॥ दोहा ॥		
राम	आ रचना बेराट की ॥ रचि इसी बिध राम ॥	राम	
राम	दूजो समरथ कौ नही ॥ ब्होर रचे सुखराम ॥१३॥	राम	
राम	ही या वैराटची रचना अशा तऱ्हेने रामने केली, आता दुसरा समर्थ कोण आहे की, पुन्हा	राम	
राम	रचना करेल. ॥१३॥	राम	
राम	तीन लोक जब ही रच्या ॥ दियो नाव आधार ॥	राम	
राम	सुखदेव ब्रह्मा बिस्नि सिव ॥ सब बेठा पच हार ॥१४॥	राम	
राम	ही त्रिलोकीची रचना सतनामाचा आधार दिल्यानेच झाली, सतनामाच्या आधारा शिवाय	राम	
राम	ब्रह्मा, विष्णु, महेश सर्व पचून पचून हारून बसून गेले, तरी ही रचना सतनामाच्या	राम	
राम	आधारा शिवाय झाली नाही. ॥१४॥	राम	
राम	राम नाम संत पंथ है ॥ चोथा पद कू जाय ॥	राम	
राम	और पंथ तिहुँ लोक मे ॥ फिर फिर गोता खाय ॥१५॥	राम	
राम	राम नामाचा खरा पंथ आहे, हा पंथ चौथ्या पदात जातो, रामनामा शिवाय जे दुसरे पंथ	राम	
राम	आहेत, ते त्रिलोकात म्हणजे स्वर्ग, मृत्यु आणि पाताळांत फिरुन फिरुन गोते खातात.	राम	
राम	(खात आहेत) ॥१५॥	राम	
राम	साचां सतगुरु जब मिले ॥ मेटे ओ उळझाड ॥	राम	
राम	सतगुरु बिन सुखराम केहे ॥ सब जग पडयो ऊजाड ॥१६॥	राम	

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जेव्हा सच्चे सत्तगुरु मिळतील, तेव्हा ही उलझन मिटेल, आदि सत्तगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, सत्तगुरु शिवाय सारे जगत बिना आसन्याचे उजाड पडले आहे. ॥१६॥

राम ब्रह्म अजोनी अमर हे ॥ निराकार निर्धार ॥

राम अत अनीत देवा करे ॥ जब लेवे जन अवतार ॥१७॥

राम तो ब्रह्म तर अमर अयोनी आहे, निराकार आणि निराधार आहे. हे देव जेव्हा अनितीची अति करतात, तेव्हा संसारात संत अवतार घेतात. ॥१७॥

राम जम जालम की त्रास सूं ॥ हंसा करी पुकार ॥

राम सुखिया साहेब आवीया ॥ ले जन को अवतार ॥१८॥

राम यम खूप जालिम आहे, त्या यमाच्या त्रासाने हंसाने पुकार केला, तेव्हा स्वयं साहेबच संताचा अवतार घेऊन आले. ॥१८॥

राम सुखिया संत छाया पडे ॥ जम पुरी मे आय ॥

राम जीवां की ज्वाला बुझे ॥ क्रोध जमाका जाय ॥१९॥

राम त्या संताची छाया यम पुरीत येऊन पडल्याने, यमाचा क्रोध चालला जातो व यमाद्वारे दिला जाणारा त्रास (दिल्या जाणाऱ्या वेदनेची) ज्वाळा मिटून म्हणजे शांत होवून जाते.) ॥१९॥

राम ॥ इति रचना ग्रंथ संपूरण ॥

राम

राम